

KİTAP İNCELEMESİ: KAMU KURUMLARINDA PERFORMANS YÖNETİMİ

Metin AYDIN*

Doç. Dr. H. Hüseyin Çevik, Doç. Dr. Turgut Göksu, Doç. Dr. Veysel K. Bilgiç, Yrd. Doç. Dr. Muhittin Karakaya, Yrd. Doç. Dr. Kazım Seyhan, Dr. Serdar Kenan Gül, Kamu Kurumlarında Performans Yönetimi, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2008. 160 sayfa, ISBN: 978-975-02-0774-7

Yaklaşık 25–30 yıldır dünyada uygulama alanı bulmaya başlayan yeni kamu yönetimi anlayışı, son yıllarda Türkiye’de de gündemden düşmeyen bir konudur. Yeni kamu yönetimi anlayışının temel unsurlarından biri de performansa dayalı yönetim yaklaşımıdır. Performansın ölçülmesi, değerlendirilmesi ve artırılması anlamına gelen performans yönetimi yaklaşımı, son dönemlerde kamu kurumlarında yaygınlık kazanmış ve uygulanmaya başlanmıştır. Halkın ödediği vergilerle finanse edilen kamu hizmetlerinin daha etkili ve verimli bir şekilde sunulması, günümüzde kamu kurumlarının temel amaçlarından biri hâline gelmiştir.

Geleneksel kamu yönetimi anlayışı, 1980’li yıllardan itibaren değişmeye başlamış ve bu gelişmeler yeni kamu yönetimi (new public management) anlayışının doğuşu olarak kabul edilmiştir. Aslında bu değişim bir anlamda klasik yönetim anlayışından katılımcı bir yönetim anlayışına (yönetişim) geçiştir. Türkiye de bu gelişmelere kayıtsız kalmamıştır. 1983 yılı sonrasında Turgut Özal’ın başbakan olduğu hükümetler ile başlayan devletin küçültülmesi ve serbest pazar ekonomisine geçilmesi süreci günümüzde de devam etmektedir. Bu sürecin bir parçası olarak, performansa dayalı yönetim anlayışı kamu kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır. Dolayısıyla bu yeni anlayış kamu kurumlarında geleneksel bürokratik kamu yönetimi yerine daha esnek, şeffaf, hesap verebilir, stratejik planlamayı esas alan ve katılımcı bir yönetimi esas almaktadır.

Kitap beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde performans yönetimine ilişkin kavramlar tanımlanmakta, ikinci bölüm ise kamuda performans yönetiminin teorik çerçevesini sunmaktadır. Birinci bölümde per-

* Arş. Gör., Polis Akademisi, metinaydin@pa.edu.tr
PBD, 10 (1) 2008, ss.117-119.

formans yönetimine ilişkin kavramlar tanımlanması okuyucuya kolaylık sağlamanın yanı sıra temel kavramların anlaşılmasına da yardımcı olmaktadır. Ayrıca yine bu bölümde yer alan Türkiye ve diğer ülkeleri de içeren bir literatür incelemesi yer almaktadır. Bu inceleme performans yönetimi alanından çalışanlara kaynaklara ulaşma konusunda büyük kolaylık sağlamaktadır. Kitabın ikinci bölümü ise kamu performans yönetiminin ortaya çıkış aşamasından başlayarak, kamu kurumlarında performans yönetiminin teorik çerçevesini sunmaktadır.

Dünyanın birçok ülkesinde kamu performans yönetimi anlayışı uygulanmaya başlanmıştır. Özellikle Anglo-Sakson kültüre sahip İngiltere, ABD, Avustralya, Yeni Zelanda gibi ülkelerde daha yaygın kullanılmaya başlayan performansa dayalı yönetim anlayışı Almanya, Fransa, Finlandiya, Norveç, İsveç, İspanya gibi Avrupa ülkelerinde de önemli bir şekilde yer edinmeye başlamıştır. Kitabın üçüncü bölümü, kamu performans yönetimi anlayışının adı geçen bu ülkelerde uygulanmasına ilişkin incelemeleri içermektedir.

Türkiye, gelişmekte olan bir ülkedir ve yönetim örgütlenmesi olarak katı bir merkeziyetçi yapıya sahiptir. Ülkenin bu yapısından dolayı, kamu kesiminde örgütlerin değerlendirilmesinden daha çok personelin değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmaktadır. En yaygın uygulama alanı da yıllık olarak sicillerin doldurularak, personelin o yıl içindeki davranış, tutum ve ilişkileri ve işiyle ilgili konularda bağlı olduğu üst yöneticisi tarafından değerlendirilmesidir. Ancak, ilgili kamu örgütünün hedef ve amaçları başarmada nerede durduğu ile ilgili çok fazla değerlendirme yapılmamaktadır. Kitabın dördüncü bölümü, bu sorunların giderilmesine yönelik Türk kamu yönetiminde yapılan reformları, daha doğrusu performans yönetimi uygulamalarını incelemektedir. Bunlar; BEPER Projesi, Mülki İdare Amirlerinin Performans Kriterlerinin Belirlenmesi Araştırması (MİA-PER), Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Yönetim Sistemi – 2010 Projesi, Milli Prodüktivite Merkezi Performans Yönetimi Projesi, Sağlık Bakanlığı Sağlıkta Performans Yönetim Sistemi ve Sayıştay Performans Yönetimi Projesi'dir.

Türk Polis Teşkilatı, son yıllarda kendini yenileme noktasında günün şartlarına uygun değişimleri uygulamada oldukça başarılı sayılabilir. Özellikle, polisliğin bir “kuvvet” olmaktan çıkarak bir “hizmet” olmasına doğru değişimin gerçekleştirilmesi, temel amaçlardan biri haline gelmiştir. Bu bağlamda, son yıllarda Türk kamu yönetiminde uygulanmaya baş-

lanan stratejik planlama, performansa dayalı yönetim anlayışı, toplam kalite yönetimi ve diğer modern yönetim teknikleri, Türk Polis Teşkilatı tarafından da uygulanmaya çalışılmaktadır. Kitabın beşinci ve son bölümünde işte bu çalışmaların ayrıntıları yer almaktadır. Bu bölümde polis ve polisliğin tanımı yapıldıktan sonra Türk Polis Teşkilatının yapısı hakkında bilgi verilmektedir. Devamında ise kitabın ortaya çıkmasına vesile teşkil eden TÜBİTAK destekli Asayiş Hizmetlerinde Örgütsel Performans Yönetimi projesi kapsamında Türk Polis Teşkilatında performans yönetimi anlayışının uygulanması irdelenmektedir.

Sonuç olarak yeni kamu yönetimi anlayışı, son yıllarda pek çok ülkede uygulama alanı bulmaya başlayan ve kamu yönetiminde son dönemdeki değişimi ve dönüşümü ifade eden bir gelişmedir. Performansa dayalı yönetim anlayışı ya da performans yönetimi, yeni kamu yönetimi yaklaşımının beraberinde getirdiği yeni bakış açılarından biridir. Bu anlayış az çalışan ile çok çalışanı ayırmayı amaçlayarak performansa dayalı olarak kurum ve çalışanları ödüllendirme ve cezalandırma sisteminin kurulmasını hedeflemekte ve nihayetinde kurumlardaki birim ve çalışanların daha verimli çalıştırılmalarını amaçlamaktadır.

Kamu yönetimi alanında performans yönetimine ilişkin çalışma sayısının kısıtlı olduğu bilinen bir gerçektir. Öyle ki, yurtiçi yayınlar dikkate alındığında bu sayı oldukça düşmektedir. Kitabın akademik bir çalışma olması da kitabın bir artısı olarak değerlendirilebilir. Bu açılardan kitap, kamu performans yönetimi alanında çalışanlara katkı sağlayacak nadir eserlerdendir.

YAZIM KURALLARI

Genel Kurallar

1. Polis Bilimleri Dergisi (PBD), iç güvenlik ağırlıklı olmak üzere, güvenlik ortak noktasında değişik disiplinlerdeki makaleleri içeren, üç aylık periyotlar halinde yayınlanan, hakemli bir dergidir.
2. Derginin yayın dili Türkçe olmakla birlikte Yayın Kurulunun uygun bulduğu İngilizce makaleler de dergide yer alabilir.
3. Gönderilen makalelerin başka bir yerde yayınlanmamış ya da yayınlanmak üzere gönderilmemiş; referanslar ve tablolar dâhil 4000 kelimedenden az, 7000 kelimedenden fazla olmayacak şekilde hazırlanmış olması incelemeye alınmasının ön koşuludur. Dergiye gelen yazılar Yayın Kurulunun ön incelemesinden geçtikten sonra hakemlere gönderilerek onların vereceği raporlar doğrultusunda yayınlanır veya yayınlanmaz.
4. Makaleler posta ve e-posta (pbd@pa.edu.tr) ile gönderilebilir ya da elden teslim edilebilir. Makaleler 3 adet yazıcı çıktısı olarak ve ayrıca PC uyumlu CD veya diskette MS Office Word Times New Roman formatında 11 punto ile teslim edilmeli veya gönderilmelidir.
5. Makalenin başlığı Türkçe ve İngilizce olarak her iki dilde de verilmeli ve kısa başlıklar tercih edilmelidir. Makalenin başında her biri en fazla 150 kelime olacak Türkçe ve İngilizce özet ile özetlerin sonunda her iki dilde anahtar kelimeler verilmelidir. Özetler, makalenin amacını, yazıldığı sahadaki katkıları ve sonuçlarını açıkça göstermelidir.
6. Makalenin başında, yazarın isminin sonunda yıldız (*) ile belirtilmiş dipnotta yazarla ilgili kısa bilgi ve yazar isterse e-posta adresi verilmelidir. Yazarlar ayrıca makaleden bağımsız olarak unvan, kurum, çalışma alanı ve başlıca eserlerini içeren mesleki özgeçmişlerini iletişim adreslerini ve telefon/faks numaraları ile e-posta adreslerini bildirmelidirler.
7. Yazılardaki başlık ve alt başlıklar aşağıdaki numaralandırma şekline göre olmalıdır. Giriş ve Sonuç başlık numarası almazlar. Sonraki numaralandırmalar:

1.Ana Başlıklar (tek rakam ve koyu)**1.1.Alt Başlık (iki rakam, koyu İtalik)**

1.1.1.İkinci Alt Başlık (üç rakam, normal)

1.1.1.1.Üçüncü Alt Başlık (dört rakam, İtalik)

8. Yazısında tablo ve şekil bulunan yazarlar mümkünse disket kopyasının yanında bir adet yazıcı çıktısı da göndermelidirler.
9. Referans vermede (yazar(lar)ın soyadı, eserin basım tarihi: ilgili sayfa numarası) şeklindeki metin içi metodu tercih edilmelidir. Diğer açıklamalar dipnot şeklinde verilebilir. Kaynağın tam künyesi makalenin sonundaki referans sistemine uygun olarak, yazar soyadına ve alfabetik sıraya göre dizilmiş kaynakçada verilmelidir. Kaynakçada sadece makalede kullanılan eserler yer almalıdır. Örnekler aşağıdaki “Referans Kuralları” kısmında görülebilir.

10. YAZISI yayınlanan yazarlara beşer adet dergi ücretsiz olarak gönderilir.

Referans Kuralları:**1. Tek yazarlı kitap ve makaleler:**

Metin içinde : (İçli, 2001:23)

Kaynakçada : İçli, Tülin Günşen, (2001), *Kriminoloji*, Ankara: Bizim Büro Yayınevi.

Metin içinde : (Bağcı, 2001:610)

Kaynakçada : Bağcı, Hüseyin, (2001), “Türkiye ve AGSK: Beklentiler, Endişeler”, İdris Bal (Der.), *21.Yüzyılın Eşiğinde Türk Dış Politikası*, İstanbul: Alfa Yayınları, ss.593-616.

Metin içinde : (Başak, 2002:67)

Kaynakçada : Başak, Cengiz, (2002), “Terörizmle Mücadele: Bağımsız Bir Mücadele mi Yoksa Uluslar arası Kurumların İnişiyatifinde Bir Mücadele mi?”, *Polis Bilimleri Dergisi*, C.4, S.1-2 (Ocak-Haziran), ss.65-84.

2. Çok yazarlı kitap ve makaleler:

Metin içinde : (King ve Wincup, 2000:10)

Kaynakçada : King, Roy D. and Wincup, Emma, (Ed.) (2000), *Doing Research on Crime and Justice*, Oxford:Oxford University Press.

Metin içinde : (Bilgiç ve Karakaya, 2002:180)

Kaynakçada : Bilgiç, Veysel K. ve Karakaya, Muhittin, (2002), “Türk Polis Teşkilatının Tarihi Gelişimi”, *Polis Bilimleri Dergisi*, C.4, S.1-2 (Ocak Haziran), ss.171-186.

Metin İçinde : (Simon vd., 1973:133)

Kaynakçada : Simon, Herbert A.; Smithburg, Donald W. ve Thompson, Victor A., (1973), *Kamu Yönetimi* (Çev. Cemal Mihçioğlu), Ankara: AÜ SBF Yay.

3. Yazarsız, kolektif ve kurum yayınları

Metin İçinde : (EGM, 2000:12)

Kaynakçada : EGM (Emniyet Genel Müdürlüğü), (2000), *Polis 1999 Emniyet Genel Müdürlüğü Çalışmaları*, Ankara: EGM APK Dai.Bşk.lığı Yay.No.:138.

4. İkincil kaynaktan yapılan alıntı ve aktarma

Metin İçinde : (Fındıklı’dan akt. Çufalı, 2002:20)

Kaynakçada : Çufalı, Mustafa, (2002), “Türk Polis Tarihi”, Hasan Hüseyin Çevik ve Turkut Göksu (Ed.), *Türkiye’de Devlet, Toplum ve Polis*, Ankara:Seçkin, ss.19-30.

5. Aynı yazarın aynı yılda yayınlanan farklı eserleri

Metin İçinde : (Bal, 2001a:62; Bal, 2001b:200)

Kaynakçada : Bal, İdris, (2001a), “ABD’nin Orta Asya Politikasına Yön Veren İç ve Dış Dinamikler”, *Stratejik Analiz*, S.12, ss.59-66.

————— (2001b), “Ortadoğu’da İstikrarsızlığa Yol Açan Faktörler ve PKK’nın Katkısı”, *Bilgi Toplum Dergisi*, S.3, ss.195-207.

6. Elektronik ortam

Eğer yazar belliyse

Metin İçinde : (Akyol, 2003)

Kaynakçada : Akyol, Taha, (2003), “Zorlu Pazarlık”, <http://www.milliyet.com.tr/2003/02/28/yazar/akyol.html>

(erişim tarihi: 28.2.2003)

Eğer bir kurumsa

Metin İçinde : (Polis Akademisi, 2003)

Kaynakçada : Polis Akademisi, (2003)

(<http://www.pa.edu.tr/tr/baskanlik>, erişim tarihi: 28.2.2003)

Ya da

Metin İçinde: (pa.edu.tr, 2003)

Kaynakçada: pa.edu.tr, (2003) (<http://www.pa.edu.tr/tr/baskanlik>, erişim tarihi: 28.2.2003)